

NACIONALINĖ KOLEKTYVINĖ SUTARTIS

Erika Leiputė-Stundžienė

NACIONALINĖ KOLEKTYVINĖ SUTARTIS

2023 m. spalio 12 d.

Šalys

- Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
- Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija,
- Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“,
- Respublikinė jungtinė profesinė sąjunga.

PROFESINIŲ SAJUNGŲ NARIAI

- 1.4. – Sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų organizacijų ir jas sudarančių profesinių sąjungų nariai – darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, valstybės tarnautojai, valstybės pareigūnai ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnai, kurių darbo užmokesčiui apskaičiuoti taikomas pareiginės algos bazinis dydis, taip pat valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių bei įstaigų ir organizacijų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybė ar savivaldybė, darbuotojai – profesinės sąjungos nariais tapę iki Sutarties pasirašymo.

PAPILDOMOS GARANTIJOS PROFESINIŲ SAJUNGŲ NARIAMS

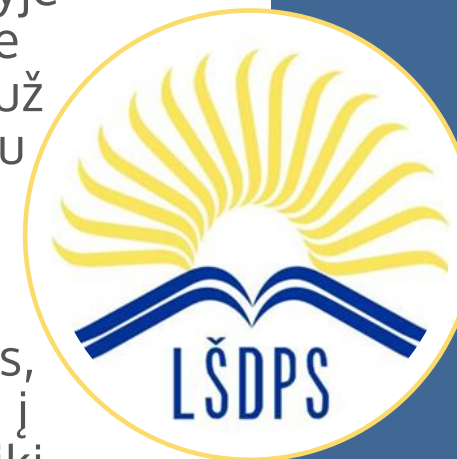
7. Profesinės sąjungos nariui suteikiamos dvi mokamų atostogų savišvietai arba savanorystei darbo dienos su darbdaviu suderintu metu. Jeigu profesinės sąjungos narys nepanaudoja šių dienų einamaisiais metais, jis teisę į tokias dienas einamaisiais metais praranda. Jeigu profesinės sąjungos nario darbo, valstybės tarnybos, vidaus tarnybos santykiai pasibaigia galiojant Sutarčiai vienoje iš įstaigų, įmonių, organizacijų, nurodytų Sutarties 1 ir 2 prieduose, o jis nėra pasinaudojęs teise į mokamas atostogas savišvietai arba savanorystei pagal Sutartį ir (arba) yra išnaudojęs tik dalį šių atostogų, jam turi būti išmokama kompensacija už nepanaudotas mokamas atostogas savišvietai arba savanorystei pagal Sutartį proporcingai dirbtam laikotarpiui.

PAPILDOMOS GARANTIJOS PROFESINIŲ SAJUNGŲ NARIAMS

8. Sutarties galiojimo laikotarpiu profesinės sąjungos nariui už mokymosi atostogas, nurodytas Darbo kodekso 135 straipsnio 1 dalyje (kurie mokosi pagal formaliojo švietimo programas) ir 2 dalyje (kurie dalyvauja neformaliojo suaugusiųjų švietimo programose), taip pat už dienas, kai profesinės sąjungos narys kelia kvalifikaciją, suderinęs su tiesioginiu vadovu (pvz., konferencijos, mokymasis nuotolinio mokymosi platformose ir pan.), trunkančias iki 10 darbo dienų einamaisiais metais, apmokama darbuotojo vidutiniu darbo užmokesčiu, arba trunkančias iki 20 darbo dienų einamaisiais metais, apmokant puse darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio, atsižvelgus į besimokančiojo poreikius. Profesinės sąjungos narys turi pasirinkti iki 10 darbo dienų arba iki 20 darbo dienų mokymosi atostogas ir, teikiant prašymą pasinaudoti šia garantija darbdaviui, privalo nurodyti pasirinktą apmokėjimo dydį.

- Jeigu profesinės sąjungos narys nepasinaudoja teise į šiame punkte nurodytas mokymosi atostogas per tuos metus, už kuriuos gali būti suteikiamos, jos į kitus metus neperkeliamos.

PAPILDOMOS GARANTIJOS PROFESINIŲ SAJUNGŲ NARIAMS

9. Sutarties galiojimo laikotarpiu profesinės sąjungos narys pasijutęs prastai ar suplanuotam vizitui į gydymo įstaigą turi teisę, informavęs darbdavį, gauti iki 5 darbo dienų einamaisiais metais sveikatai gerinti, mokant už jas jo vidutinį darbo užmokestį.

PAPILDOMOS GARANTIJOS PROFESINIŲ SAJUNGŲ NARIAMS

11 . Profesinių sąjungų nariams taikomi skirtingi jų padėties gerinimo būdai, nustatyti Sutartimi ir šakos, teritorinėmis, darbdavio ar darbovietės lygmens kolektyvinėmis sutartimis. Profesinės sąjungos nariui taikomomis skirtingo lygmens kolektyvinėmis sutartimis įtvirtinti vienodo pobūdžio darbo sąlygų gerinimo būdai nesumuojami, o taikoma labiausiai jo padėtį gerinanti kolektyvinės sutarties nuostata.

PROFESINĖS SAJUNGOS ĮSIPAREIGOJA:

- 14.1. atstovaudamos savo nariams įstaigose, įmonėse organizacijose klausimus, susijusius su darbo užmokesčiu, pirmiausia spręsti tiesioginėmis derybomis tarp Vyriausybės įgaliotų atstovų ir profesinių sąjungų atstovų;

PROFESINĒS SAJUNGOS ĪSIPAREIGOJA:

- 14.3. bendradarbiauti su darbo tarybomis, kad
īstaigose, īmonēse ir organizacijose būtū tinkamai
atstovaujami ir ginami darbuotojū, dirbančījū pagal
darbo sutartis, valstybēs tarnautojū, valstybēs
pareigūnū ir vīdaus tarnybos sistemos pareigūnū
interesai;

PROFESINĖS SAJUNGOS ĮSIPAREIGOJA:

- . 14.4. skatinti profesinių sąjungų narius nepiktnaudžiauti savo teisėmis, bendradarbiauti su darbdaviu, siekti bendros darbdavio ir visų jo darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, valstybės tarnautojų, valstybės pareigūnų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų gerovės, nuolat tobulinti kvalifikaciją ir visomis išgalėmis prisidėti prie strateginių darbovietės tikslų pasiekimo;

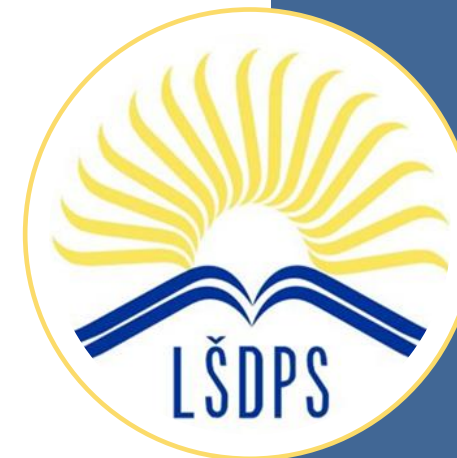
PROFESINĖS SAJUNGOS ĮSIPAREIGOJA:

- 14.10. informuoti Valstybinę darbo inspekciją apie vykdomus arba galimai vykdomus teisės aktų pažeidimus Valstybinės darbo inspekcijos kompetencijos srityse;

PROFESINĒS SAJUNGOS ĪSIPAREIGOJA:

- 14.13. ģpareigoti savo darbdavio lygmens profesines sajungas teikti pasiūlymus darbdaviui dēl ģstaigos, ģmonēs ar organizācijas praktinių darbo procesų tobulinimo;

PROFESINĒS SAJUNGOS ĪSIPAREIGOJA:

- 14.14. teikti pasiūlymus darbdaviems dēl priemonių, kurios prisidėtų prie įstaigų, įmonių, organizacijų darbuotojų motyvacijos, įtraukties ir/ar pasitenkinimo indekso didinimo.

SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI IR SOCIALINIŲ PARTNERIŲ BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS

16. Darbdavys, prieš pradėdamas tirti darbo pareigų pažeidimą ar tarnybinį nusižengimą, privalo nedelsdamas apie tai informuoti darbdavio lygmens profesinę sąjungą. Darbdavio lygmens profesinė sąjunga turi teisę dalyvauti darbo pareigų pažeidimo ar tarnybinio nusižengimo tyrime ir pateikti savo nuomonę. Sudarius komisiją darbo pareigų pažeidimui ar tarnybiniam nusižengimui ištirti, darbdavio lygmens profesinė sąjunga turi teisę į šią komisiją deleguoti savo atstovą.

SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI IR SOCIALINIŲ PARTNERIŲ BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS

18. Darbdavio lygmens profesinės sąjungos, kurios yra Sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų organizacijų narės, pagal Darbo kodeksą turi teisę į tokios pat apimties informavimą kaip ir darbo tarybos. Darbdavio lygmens profesinė sąjunga, gavusi informaciją, turi teisę kartu su darbo taryba reikalauti konsultacijų su darbdaviu. Darbo tarybai atsisakius dalyvauti tokiose konsultacijose, profesinė sąjunga gali tokia teise pasinaudoti viena.

- .

SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI IR SOCIALINIŲ PARTNERIŲ BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS

19. Profesinė sąjunga ir darbdavys darbdavio lygmens kolektyvinėje sutartyje, patvirtintoje visuotiniame darbdavio darbuotojų susirinkime (konferencijoje), gali susitarti, kad darbo tarybos funkcijos kolektyvinės sutarties galiojimo laikotarpiu perduodamos vykdyti profesinei sąjungai. Darbo tarybos veikla pasibaigia įsigaliojus tokiai kolektyvinei sutarčiai.

SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI IR SOCIALINIŲ PARTNERIŲ BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS

23. Įstaigų, įmonių ir organizacijų, kuriose veikia profesinės sąjungos, sutaupytų metinių darbo užmokesčio fondo lėšų panaudojimas derinamas su įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje veikiančia profesine sąjunga. Profesinė sąjunga taip pat informuojama ir su ja konsultuojamasi dėl planuojamo metinio darbo užmokesčio fondo lėšų panaudojimo. Konsultacijos turi būti baigtos ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos pateikimo profesinei sąjungai dienos. Jeigu šakos kolektyvinėje sutartyje susitarta kitaip, taikoma šakos kolektyvinė sutartis.

SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI IR SOCIALINIŲ PARTNERIŲ BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS

27. Darbuotojai, dalyvavę mokymuose (seminaruose, konferencijose ir kt.,) ar tobulinę kompetencijas, turi pasidalinti įgytomis žiniomis ir (ar) įgūdžiais su kitais įstaigos, įmonės ar organizacijos darbuotojais, kuriems tokia informacija aktuali. Įstaigos vadovas turi sudaryti sąlygas įgytų žinių ir (ar) įgūdžių pasidalinimui tarp darbuotojų.

SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI IR SOCIALINIŲ PARTNERIŲ BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS

28. Vertinant įstaigos vadovo veiklą, profesinė sąjunga, veikianti darbdavio lygmeniu, savo iniciatyva turi teisę pateikti, o vertintojo prašymu ji ar aukštesnio nei darbdavio lygmens profesinė sąjunga, kuriai priklauso įstaigoje veikianti profesinė sąjunga, pateikia savo išvadą apie vadovo veiklą. Vertinimo metu į šią išvadą atsižvelgiama, tačiau jeigu vertinimo metu jai nepritariama, vertintojas privalo pateikti argumentus, dėl kurių nepritariama profesinės sąjungos pateiktai išvadai.

SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI IR SOCIALINIŲ PARTNERIŲ BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS

29. Paskelbus konkursą įstaigos vadovo pareigoms užimti, profesinė sąjunga, dalyvaujanti konkurse metu stebėtojo teisėmis, turi teisę pateikti savo nuomonę apie konkurse dalyvaujančius pretendentes įstaigos vadovo pareigoms užimti.

PROFESINĖS SAJUNGOS NARIAI ĮSIPAREIGOJA:

- 30.1. pastebėję, kad kolega (-os) nesilaiko nustatytų pareigų laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų, turi juos priminti kolegai (-oms) arba apie esamą situaciją informuoti darbdavį

PROFESINĖS SAJUNGOS NARIAI ĮSIPAREIGOJA:

30.2. užtikrinant įstaigos darbo organizavimą, įgyvendinti savo teises, kylančias iš šios Sutarties, informavus darbdavį ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų, nebent su darbdaviu susitariama kitaip. Taip pat darbdavio lygmens kolektyvinėje sutartyje galima susitarti dėl trumpesnio termino. Šis terminas netaikomas Sutarties 9 punkte numatytų dienų sveikatai gerinti naudojimui, kai apie jas nėra iš anksto žinoma.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Sutartis galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.

34. Derybos dėl Sutarties papildymo, pakeitimo ar naujos sudarymo pradedamos einamųjų metų II ketvirtį. Sutarties priedas keičiamas kiekvienais metais, patikslinant profesinių sąjungų narių skaičių ir įtraukiant įstaigas, įmones ir organizacijas, kurių darbuotojai tapo profesinės sąjungos nariais po Sutarties pasirašymo.

